

DATUM	25 september 2018	NUMMER PS	
AFDELING	BDV	COMMISSIE	Alle
STELLER	A. Vermeeren	DOORKIESNUMMER	3321
DOCUMENTNUMMER	81DA2B07	PORTEFEUILLEHOUDER	D. Straat

Titel : Programmabegroting 2019

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4.
Toelichting	pag. 5.

Bijlage(n): Programmabegroting 2019

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Hierbij treft u de Programmabegroting 2019 aan ter besluitvorming. De programmabegroting 2019 is digitaal te benaderen via onze [Portal](#). Met de Begroting stelt u de kaders voor zowel het beleid als de financiën voor het komende begrotingsjaar. De behandeling biedt u de mogelijkheid invloed te hebben op de beleidsdoelen en de bijbehorende verdeling van de middelen. Met het vaststellen van de Programmabegroting machtigt u ons college van Gedeputeerde Staten om het komende jaar uitgaven te doen. Wij mogen deze vastgestelde bedragen niet overschrijden, zonder u om toestemming te vragen.

In het rapport van de Beleidsaudit Financiën Mobiliteitsprogramma zijn aanbevelingen gedaan die invloed hebben op de inrichting en inhoud van het programma bereikbaarheid. In de Kadernota hebben we aangegeven hoe we hiermee om willen gaan in de begroting 2019. In de begroting is dit als volgt verwerkt:

- 5a Bereikbaarheid (exl. OV) op basis van het mobiliteitsprogramma.
- 5b Bereikbaarheid Openbaar Vervoer.

Voorgeschiedenis

Voor de Programmabegroting 2019 zijn de Kadernota Begrotingen 2015-2019 (12 april 2016), het Coalitieakkoord (18 mei 2015 PS2015PS 03) en de Kadernota 2019-2022 (9 juli 2018 PS2018PS05) richtinggevend.

Essentie / samenvatting

De programmabegroting 2019 geeft aan welke activiteiten er in 2019 plaatsvinden om de beleidsdoelen te behalen. Het begrotingssaldo voor 2019 is nihil, maar er is een positief meerjarenperspectief.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Wij hechten aan een realistische en duurzame solide financiële basis onder ons beleid. De uitvoering van onze voornemens voor 2019 en verder doen wij op een sobere en doelmatige manier, waarbij wij voortdurend een scherpe afweging maken tussen prioriteiten en kosten.

Wettelijke grondslag

Financiële consequenties

De Programmabegroting 2019 is conform de BBV gebaseerd op de financiën uit de meicirculaire 2018. In de meicirculaire 2018 is de systematiek omtrent de ruimte onder het plafond BCF gewijzigd. Deze ruimte wordt toegevoegd aan het provinciefonds. In de meerjarenraming van de algemene uitkering provinciefonds wordt de ruimte onder het plafond BCF niet langer meerjarig mee geraamd (zoals eerder gebruikelijk was), waardoor deze bedragen (nog) niet meelopen in de uitkeringsfactoren. Aangezien alleen het moment van verwerking van de ruimte onder het plafond BCF in de algemene uitkering wijzigt, heeft de nieuwe werkwijze geen gevolgen voor de uiteindelijke omvang van het provinciefonds. Om dit effect op te vangen wordt alsnog een raming van de ruimte onder het plafond BCF opgenomen in de begroting.

Na de verwerking van de meicirculaire 2018 en de invoering van de Stelpost i.v.m. ruimte plafond BCF resteert er een negatief begrotingssaldo van € 494.000 in 2019. Om in 2019 ook een sluitende begroting te kunnen presenteren stellen wij voor om in 2019 eenmalig € 494.000 te onttrekken uit de Saldireserve.

De financiële consequenties door de herindeling Vijfheerenlanden is nog niet verwerkt in de Programmabegroting 2019. Bij het opstellen van de meicirculaire 2018 was er nog geen overeenstemming over de aanvullende middelen die de provincie Utrecht ontvangt uit de Algemene Uitkering provinciefonds door de herindeling Vijfheerenlanden. Zodra hierover meer duidelijkheid wordt verkregen, wordt dit (financieel) verwerkt in de december- of meicirculaire provinciefonds. Uitgaven die we vanaf 1 januari 2019 als gevolg van uitbreiding van onze provinciale taken moeten doen worden vooralsnog gedekt door de reguliere begrotingsposten. In de eerste begrotingswijziging van de Programmabegroting 2019 (in de Voorjaarsnota 2019) kunnen deze middelen dan worden opgenomen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Om de sturing kwalitatief nog verder te verbeteren, is in het hoofdstuk Programma's van de Programmabegroting 2019 de doelenboomstructuur verder uitgewerkt. Een programmadoel is verdeeld over meerdere beleidsdoelen, aansluitend bij de beoogde maatschappelijke effecten, met daaraan gekoppeld de financiële middelen. De beleidsdoelen zijn uitgewerkt in meerjarendoelen waarbij de concrete acties voor 2019 zijn benoemd. Daarnaast is voor elk programma en project, indien van toepassing, een investeringsoverzicht opgenomen, aansluitend op het MIP wat is vastgesteld bij de Kadernota 2019-2022.

Vanuit de aanbevelingen Beleidsaudit financiën mobiliteitsprogramma is in de kadernota 2019-2022 besloten om naast het programma Bereikbaarheid een subprogramma Openbaar vervoer op te nemen in de Programmabegroting 2019. Conform de financiële verordening ligt de bevoegdheid van een subprogramma bij PS en wordt hiervoor dezelfde informatie opgenomen als voor een programma.

Bij de behandeling van de Kadernota 2019-2022 zijn drie moties aangenomen die betrekking hebben op deze begroting.

Motie Ondersteuning gemeenten bij transitie naar gasloze wijken (M060) is opgenomen bij de beleidsdoel 4.9 Bevorderen energiebesparing gebouwde omgeving.

Motie Versterk Cultuureducatie in het VMBO (M061) wordt behandeld bij meerjarendoel 6.4.1 Aanreiken cultuur- en erfgoededucatie. De dekking vindt in eerste instantie plaats binnen het programma. Mocht in 2019 blijken dat

dit financiële knelpunten oplevert dan zal, zoals gebruikelijk, dit bij de Voorjaarsnota 2019 en de Kadernota 2020 worden betrokken voor een integrale afweging.

Motie Schade eerlijk delen (M067) wordt behandeld bij meerjarendoel 2.2.3 Vergunningverlening en populatiebeheer

In de Programmabegroting 2019 worden de realisatiecijfers 2017 gepresenteerd. Deze cijfers zijn op dit moment nog onder voorbehoud omdat de jaarrekening 2017 nog niet is vastgesteld. De cijfers uit 2017 worden in de Programmabegroting 2019 gebruikt om de aanmerkelijke verschillen te verklaren. Ook BZK toetst bij de begroting niet op de jaarrekening cijfers. De toets van BZK richt zich op de beoordeling van de financiële positie van de provincies. Dit is primair gebaseerd op de beoordeling van de provinciale begrotingen, die reëel en structureel in evenwicht dienen te zijn. Structureel evenwicht gaat uit van een begrotingssaldo dat het resultaat is van uitsluitend structurele baten en lasten. Bij het oordeel over het begrotingsevenwicht worden ook (de ontwikkeling van) het weerstandsvermogen en de vrije beleidsruimte betrokken.

Vooralsnog heeft de vertraging van de vaststelling van de jaarrekening geen gevolgen voor de financiële positie. Eventuele sanctie opschorten van de bevoorschotting heeft alleen effect op de liquiditeitspositie en niet op de financiële positie als zodanig.

Investerings

Bij de Kadernota 2019-2022 zijn de Meerjaren investeringsplannen (MIP) voor Mobiliteit en Bedrijfsvoering vastgesteld. In deze begroting zijn de nieuwe investeringen uit het MIP opgenomen naast de reeds lopende investeringen. Bij vaststelling van de Programmabegroting stemt PS in met de nieuwe investeringskredieten en de investeringsuitgaven voor 2019. Uitzondering hierop zijn de investeringskredieten voor complexe of grote investeringen (> € 10 mln.), deze worden separaat aan PS voorgelegd.

Reserves

Bij deze begroting wordt ook voorgesteld om twee nieuwe reserves in te stellen.

Reserve Realisatiestrategie Natuurvisie

Met de voorjaarsnota 2018, kadernota 2019-2022 is € 19,07 miljoen vanuit de reserve landelijk gebied beschikbaar gesteld voor de realisatiestrategie natuur t/m 2027. Om deze middelen duidelijk zichtbaar te reserveren voor de realisatiestrategie wordt voorgesteld een aparte reserve hiervoor in te stellen.

De kenmerken van de reserve zijn opgenomen in de bijlagen van de Programmabegroting 2019

Reserve OV Concessie

In de Kadernota 2018 zijn in het hoofdstuk Financiën, bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten, financiële spelregels opgenomen toe te passen voor de exploitatiesubsidie van de concessie OV.

De spelregels hebben betrekking op het jaarlijks indexeren van de concessie, de hogere of lagere reizigers (opbrengsten) groei van de U-OV concessie en het afrekenen van de jaarlijkse exploitatiesubsidie met de vervoerders (positieve of nadelige jaarafsluiting).

Onderdeel van het toepassen financiële spelregels exploitatiesubsidie OV is in de Kadernota 2019-2022 aangegeven dat een nieuwe reserve OV Concessie wordt ingesteld. Middels deze reserve worden de financiële effecten van de spelregels geëgaliseerd. Een positief effect betekent een storting in de reserve, een negatief effect een onttrekking aan de reserve.

De toepassing van de financiële spelregels vindt plaats met ingang van het begrotingsjaar 2019. De kenmerken van de nieuwe reserve zijn opgenomen in bijlage van de Programmabegroting 2019.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Niet van toepassing.

Effecten op duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van ons beleid. In onze integrale beleidsontwikkeling (ons primaire proces) is het afwegingcriterium duurzaamheid conform het Provinciale Staten besluit van april 2013 geïntegreerd.

Voorgesteld wordt

1. In te stemmen met de onttrekking van € 494.000 uit de Saldireserve ter dekking van het negatieve saldo in 2019
2. De nieuwe investeringskredieten bij programma Bereikbaarheid en bij Overhead vast te stellen
3. In te stemmen met de vorming van de reserve Realisatiestrategie Natuurvisie en de reserve OV Concessie
4. De Programmabegroting 2019 vast te stellen .

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Ontwerp-besluit

Besluit van 5 november 2018 tot vaststelling van de Programmabegroting 2019

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 september 2018, afdeling BDV, nummer 81DAA4BF;

Gelezen; de Programmabegroting 2019

Gelet op artikel 195 lid 1 van de Provinciewet

Besluiten:

1. In te stemmen met de onttrekking van € 494.000 uit de Saldireserve ter dekking van het negatieve saldo in 2019
2. De nieuwe investeringskredieten bij programma Bereikbaarheid en bij Overhead vast te stellen
3. In te stemmen met de vorming van de reserve Realisatiestrategie Natuurvisie en de reserve OV Concessie
4. De Programmabegroting 2019 vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting:

1. Wettelijke grondslag

De Provinciewet, het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening Provincie Utrecht.

2. Beoogd effect

Autorisatie van het voorgenomen beleid en de daaraan verbonden baten en lasten door Provinciale Staten.

3. Effecten op duurzaamheid

Geen toelichting nodig.

4. Argumenten

Geen toelichting nodig.

5. Kanttekeningen

Geen toelichting nodig.

6. Financiën

Uitkering provinciefonds

De Begroting 2019 wordt gebaseerd op de meicirculaire provinciefonds 2018. In de meicirculaire provinciefonds 2018 zijn aanpassingen doorgevoerd in de werkwijze ten aanzien van de ruimte onder het plafond BCF. Deze ruimte wordt toegevoegd aan het provinciefonds. In de meerjarenraming van de algemene uitkering provinciefonds wordt de ruimte onder het plafond BCF niet langer meerjarig mee geraamd (zoals eerder gebruikelijk was), waardoor deze bedragen (nog) niet meelopen in de uitkeringsfactoren. Hierdoor zijn de uitkeringsfactoren in de meicirculaire (meerjarig) substantieel neerwaarts bijgesteld, ten opzichte van de eerder verschenen (tussentijdse) maartcirculaire. Aangezien alleen het moment van verwerking van de ruimte onder het plafond BCF in de algemene uitkering wijzigt, heeft de nieuwe werkwijze geen gevolgen voor de uiteindelijke omvang van het provinciefonds. Om dit effect op te vangen wordt er gewerkt met een Raming i.v.m. ruimte plafond BCF. Dit is mogelijk omdat BZK ons wel informeert over de (geraamde ruimte onder het plafond BCF en de) uitkeringsfactoren inclusief plafond BCF. De ruimte onder het plafond BCF is voor begrotingsjaar 2019 volledig geraamd. Aanvullend hierop wordt ook in het meerjarenperspectief de onbenutte ruimte plafond BCF voor een deel geraamd. In de financiële uitwerking is in het meerjarenperspectief uitgegaan van 80% van de ruimte onder het plafond BCF. Voor dit percentage is gekozen omdat dit goed lijkt te passen binnen de door ons zelf meegegeven richtlijnen aan onze gemeenten: reëel en voorzichtig.

Uitkering Provinciefonds	2019	2020	2021	2022
Kadernota 2019-2022	121.620	224.014	232.384	242.524
Mutaties:				
Effecten meicirculaire 2018	-5.346	-7.966	-9.517	-12.512
Raming i.v.m. ruimte plafond BCF (80% v.a. 2020)	6.717	6.437	7.886	9.341
Stand Begroting 2019	122.991	222.485	230.753	239.353
Bijstelling in Begroting 2019	1.371	-1.529	-1.631	-3.171
Niet geraamde ruimte plafond BCF (20% v.a. 2020)	0	1.609	1.972	2.335

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Ook de opgave motorrijtuigenbelasting is gebaseerd op de meicirculaire 2018 en bedraagt in 2019 € 122,008 mln. Dit is een daling van € 1,901 mln. ten opzichte van de kadernota 2019-22. Daarnaast wordt er rekening gehouden met een groeipercentage van 1% per jaar (dit was 2,3%).

Opcenten MRB	2019	2020	2021	2022
Kadernota 2019-2022	123.909	126.759	129.674	129.674
Mutaties:				
Effecten meicirculaire 2018	-1.901	-3.531	-5.214	-3.969
Stand Begroting 2019	122.008	123.228	124.460	125.705
Bijstelling in Begroting 2019	-1.901	-3.531	-5.214	-3.969

Deze mutaties hebben per saldo een negatief effect op het begrotingssaldo voor 2019.

Begrotingssaldo	2019	2020	2021	2022
Kadernota 2019-2022	36	19.989	32.743	41.186
Mutaties:				
Mutatie Provinciefonds	1.371	-1.529	-1.631	-3.171
Mutatie MRB	-1.901	-3.531	-5.214	-3.969
Begrotingssaldo na mutaties	-494	14.929	25.898	34.046
Onttrekking uit Saldireserve	494			
Stand Begroting 2019	-	14.929	25.898	34.046

Om in 2019 geen negatief begrotingssaldo te presenteren wordt voorgesteld om € 494.000 te onttrekken uit de Saldireserve.

7. Realisatie

Begrotingsjaar 2019

8. Juridisch

Niet van toepassing

9. Europa

Niet van toepassing

10. Communicatie

Wordt afgestemd met de Griffie.

11. Bijlagen

Programmabegroting 2019